

Růže bedrníkolistá a její příbuzenstvo

Tato růže je v mnoha ohledech zvláštní a v rodu *Rosa* ojedinělá. Nyní se správně jmenuje *Rosa spinosissima*, což lze do češtiny přeložit jako růže nejostnitější. Ovšem dřívější vědecké jméno *Rosa pimpinellifolia* se také často užívá. V češtině jsme pak zvyklí na jméno růže bedrníkolistá a budeme se jej držet i v tomto článku. Podobnost mezi listem bedrníku a růže bedrníkolisté je na první pohled zjevná. *Pimpinella* je vědecké jméno bedrníku.

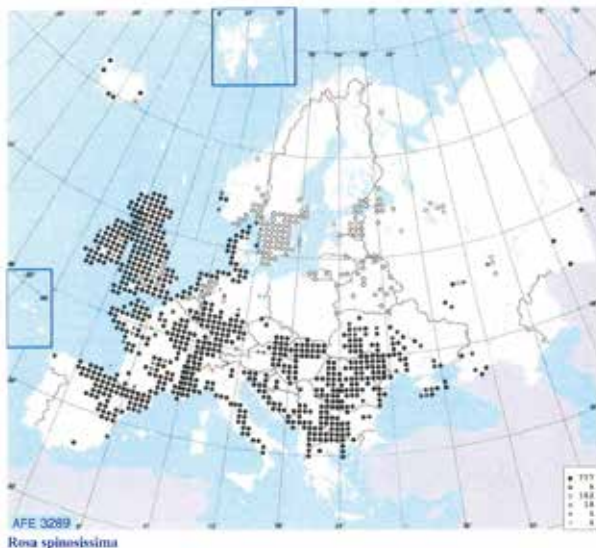
Na islandské zámce je růže bedrníkolistá žlutá.

Časté změny ve jménech rostlin způsobuje věda taxonomie. Jde jí o to zjistit, kdo dal druhu jako první (priorita) platné vědecké jméno (nejčastěji latinské nebo řecké) a podle určitých pravidel udělal i platný popis druhu.

V rámci rodu *Rosa* je podrod *Eurosa*, v němž se rozlišuje 10 sekcí, do kterých jsou růže řazeny. Sekce *Pimpinellifoliae* má 15 druhů.

Nejznámější jsou:

- růže bedrníkolistá (*Rosa spinosissima*)
- r. Hugova (*R. hugonis*)
- r. omejská (*R. omeiensis*)
- r. prvosenková (*R. primula*)
- r. zlatožlutá (*R. xanthina*)
- r. žlutá (*R. foetida*)
- r. žlutokvětá (*R. ecae*)

Evropská část areálu růže bedrníkolisté, plná kolečka představují současný výskyt.

Všechny druhy této sekce rostou pouze v Asii s jedinou výjimkou, což je právě růže bedrníkolistá vyskytující se i v Evropě.

Její areál je rozsáhlý a neobvyklý. Začíná na severozápadě na pobřeží Islandu. Je to jediná divoce rostoucí růže na tomto ostrově. Dále se druh vyskytuje v celém Irsku a Velké Británii. V kontinentální Evropě začíná areál ve východním Španělsku, růže roste na většině území Francie, v západním Švýcarsku a v Německu. V Alpách roste vzácně, ale uvádí se výskyt až do výšky 2000 metrů. Provází pobřeží Belgie, Nizozemska, Dánska a zasahuje až do Norska. Také se roztroušeně vyskytuje v Itálii, na Balkáně a Ukrajině. Roste ve východním Rakousku a západním Maďarsku.

Rosa spinosissima

V severozápadní Evropě se vyskytuje růže bedrníkolistá zejména při pobřeží. Zde je klima velmi deštivé, s vysokou vlhkostí vzduchu, bez velkých zimních mrazů. Ve střední Evropě roste v naprosto odlišném prostředí, tedy na suchých výslunných místech. Druh je zde vysloveně teplomilný, ovšem silné mrazy snáší dobře. Ostrůvkovitě pak areál pokračuje na východ přes Altaj, Mongolsko a Čínu až do Koreje. Příčiněním člověka se růže bedrníkolistá dostala na východ USA a Kanady a také na Nový Zéland.

V rámci tak obrovského areálu bylo rozlišeno přes 20 variet. O jejich oprávněnosti se však v mnoha případech pochybuje. Na Islandu roste *R. spinosissima* var. *hispida*, která má silnější vzrůst (180 cm) a květy světle žluté se světlejším středem. Na opačné straně areálu na Altaji roste *R. spinosissima* var. *altaica*, jež má poněkud větší bílé květy (7 cm) a vyniká zvláště mohutným růstem až do výšky dvou metrů. Mezi těmito místy výskytu roste základní druh *R. spinosissima*. V západní Evropě má květy světle růžové i bílé, od střední Evropy na východ pouze bílé. Také v barvě šípků je různá. Na západě černá, fialová, vínově červená. U nás poměrně vyrovnaně černá. Myslím, že ve spojitosti s různými klimatickými nároky, by tato skutečnost vyžadovala taxonomické vyhodnocení. Pokud barevné přechody jsou způsobeny hybridizací s jinými druhy růží, je zajímavé, že je tento jev

znám pouze ze západní Evropy, ale nenalezneme jej u nás. Na jediném místě roste přitom ve střední Evropě běžně i několik růžově kvetoucích růží z okruhu růže šípkové. Přesto jsou všichni jedinci, zde se také vyskytující růže bedrníkolisté, čistě bílí. Je sice pravda, že růže bedrníkolistá kvete asi o 14 dní dříve než růže šípková, ale některé květy se určitě potkávají. U růže bedrníkolisté je také uváděna okolnost, že některé rostliny mají žláznaté stopky šípku, jiné nikoliv. U hybridů s touto růží nejsou šípky čistě černé, ale přecházejí v různých tónech až do červené barvy a do podlouhlého tvaru. Z hlediska počtu chromozomů je růže bedrníkolistá tetraploidní (4n).

V Čechách roste tato růže velmi vzácně, jen na několika skalách v Českém Středohoří. Na Moravě se vyskytuje značně roztroušeně jižně od Třebíče, Brna a Prostějova. Znáám ji z Dunajovických kopců u Mikulova, z Pouzdřan nedaleko Hustopeč u Brna, z okolí Moravského Krumlova. Druhu věnovali botanici vždy náležitou pozornost. Jen však dvakrát našli růžově kvetoucí jedince, ovšem už ve čtyřicátých letech dvacátého století. Všechny ostatní záznamy a herbářové položky jsou bělokvěté. Růže bedrníkolistá patří k silně ohroženým druhům květeny ČR. Na Slovensku je růže uváděna roztroušeně z jižní a východní části, ojediněle i ze středního Slovenska. Lokality jsou hlavně Burda u Štúrova, Zobor u Nitry, hrad Gýmeš jižně Topolčianek, Děvínská Kobyla u Bratislavy, Slovenský kras.

Růže bedrníkolistá roste na svazích, ve skalních štěrbinách, na mezích, v opuštěných vinicích. Na vhodném stanovišti dokáže dlouhodobě vzdorovat konkurenčním rostlinám. Upřednostňuje spraše a půdy vápenité.

U nás v přírodě dorůstá růže bedrníkolistá do výšky až jednoho metru. Pochopitelně na půdách vysloveně chudých na živiny, písčitých nebo ve skalních štěrbinách jsou keře podstatně nižší. Je ovšem zvláštní, že jsem našel v přírodě blízko sebe růže lišící se jak výškou, tak různou intenzitou černého vybarvení šípků. Obě odchylky pěstuju již přes dvacet let v zahradní kultuře vedle sebe a odlišné vlastnosti si zachovávají. Uvádí se, že po více letech v úrodné půdě i náš základní druh může dosáhnout výšky až dvou metrů.

Do okolí se růže bedrníkolistá mírně šíří podzemními výběžky. Vytváří tak plochu polykormonů, kde vzájemně hustě prorůstají jednotlivé rostliny a jejich počet se nedá určit. Při porovnání s jinými růžemi jsou větvičky poměrně slabé. Charakteristické pro tuto růži jsou velmi početné, avšak jemné ostny různého tvaru, ovšem vždy přímé. Dosahují délky do 10 mm. Lichožpeřené listy jsou nejčastěji devítičetné. Znamená to, že proti sobě stojí 4 páry lístků, devátý lístek pak list zakončuje. Podle tohoto uspořádání listu se dá růže bedrníkolistá dobře rozlišit, protože jiné růže bývají nejčastěji jen pětičetné. Dále jsou lístky růže bedrníkolisté mimořádně drobné.

Kvetení nastává v polovině měsíce května, což je asi tři týdny, před květem nejranějších záhonových šlechtěných růží. Naše rostliny mají čisté, přímo křídově bílé květy, jen na bázi někdy u prašníků nažloutlé, o velikosti 5 cm. Korunních plátků je pět. Úzké zelené kališní lístky bývají po odkvetu vztyčené. K podzimu jsou porosty růže bedrníkolisté rozpoznatelné už na velkou vzdálenost. Jednak pro výrazně rezavé listy, jednak pro kulaté šípky či mírně zploštělé, 6 až 10 mm velké, které jsou přímo úhlově černé. Je to další velká zvláštnost této růže. V kultuře je botanický druh uváděn asi od 16. století, ale nikdy se moc nepěstoval.

Hybridy s růží bedrníkolistou

I když růže bedrníkolistá stojí tak trochu stranou zájmu růžářů, vznikla celá řada kříženců s jinými růžemi. Zemí, kde jsou tyto růže nejpopulárnější, je Skotsko, proto se pro ně také někdy užívá označení Skotské růže (Scots roses). Kolem roku 1800 se začaly zde divoce rostoucí keře vykopávat a přesazovat do zahrad. Výběr se soustředil na dvojité květy (počátek plnokvětosti) a na barevné odchylky. Není jasné, zda růžové tony, zde nalezené, jsou projevem variability botanického druhu, nebo zda jde o křížence s jinými

R. x hibernica

růžemi na dané lokalitě se vyskytujícími. Ve Skotsku se roku 1820 již pěstovalo asi sto odrůd, v polovině devatenáctého století dokonce 200. Jména byla ovšem tvořena i podle školky, která růži prodávala či podle osoby. Proto vzniklo mnoho synonym a nejasností. Jak se pěstování Skotských růží velmi rychle rozvíjelo, tak také na konci devatenáctého století upadlo takřka v zapomenutí. Mohly za to nově vyšlechtěné velkokvěté růže s dlouhou dobou květu. Mnoho odrůd Skotských růží vymizelo, a i ty které zůstaly (kolem 80 odrůd), se mimo Velkou Británii a Skandinávii pěstují málo, spíše jako součást ukázkových sbírek. Navíc při pravidelných prohlídkách v polovině června bývají odkvetlé, spíše se v létě setkáme s nápadnými šípky.

Mezi růžemi, kde je předkem růže bedrníkolistá, pozorujeme v různé míře uchovávání charakteristických znaků této růže. Na větvičkách je to jemná ostnitosť, listy jsou více dělené a na podzim se probarvující do rezava. Šípky si někdy uchovávají takřka černou barvu a kulatý tvar.

Mezidruhová kříženci vyskytující se v přírodě

Hybridy se najdou někdy v přírodě v oblastech, kde rostou současně oba rodiče. Mnohé z nich byly považovány za variety růže bedrníkolisté. Kvetou jen jednou.

Poměrně často v rozářiích uvidíte následující.

R. x hibernica (růže irská), *R. spinosissima* x *R. canina* (růže šípková)

Růži našel a dále šířil v Irsku Templeton roku 1802. Keř je vysoký asi 2 metry. Listy jsou poměrně málo dělené, jen 5 až 7 lístků (růže bedrníkolistá má obvykle 9 lístků, šípková 5), květ je světle růžový, jednoduchý. Růže je hexaploid (6n), její matka je tetraploid (4n), otec pentaploid (5n). Jak je vidět, u růží nehrají chromozomální počty velkou roli.

R. x involuta, *R. spinosissima* x *R. sherardii* (růže Sherardova)

Samovolně v přírodě vzniklý kříženec byl objeven ve Skotsku před rokem 1809, výška jen asi 80 cm, květ bílý až růžový, jednoduchý.

Rosa x reversa, (růže zvrácená), *R. pendulina* (růže převislá) x *R. spinosissima*

Roste v jižní Evropě, jižní Francii, ve Švýcarsku i jinde. Růže je vysoká asi 2 metry. Květ má jednoduchý tmavě růžově červený.

Jsou uváděni četní další hybridní druhy, které ovšem potkáme zřídka.

R. x aveyronensis = *R. agrestis* (růže polní) x *R. spinosissima*

R. x biturginensis = *R. rubiginosa* (r. vinná) x *R. spinosissima*

R. x cantiana = *R. spinosissima* x *R. rubiginosa* (r. vinná)

R. x coronata = *R. spinosissima* x *R. tomentosa* (r. plsnatá)

R. x glabra = *R. dumalis* (r. podhorská) x *R. spinosissima*

R. x gracilis = *R. spinosissima* x *R. sherardii* (r. Sherardova)

R. x headlenyensis = *R. hugonis* (r. Hugova) x *R. spinosissima* var. *altaica*

R. x infertilis = *R. spinosissima* x *R. willmottiae* (r. Willmottova)

R. x kochiana = *R. spinosissima* x *R. carolina* (r. karolínská)

R. x oxyacantha = *R. spinosissima* x *R. acicularis* (r. jehličková)

R. x protagenes = *R. pendulina* (r. převislá) x *R. spinosissima*

R. x sabinii = *R. spinosissima* x *R. molis* (r. měkká)

R. x tuschetica = *R. glutinosa* (r. lepkavá) x *R. spinosissima*

Bez svého jména jsou kříženci:

R. spinosissima x *R. glauca* (r. sivá)

R. spinosissima x *R. rugosa* (r. svraskalá)

'Double Yellow'

Odrůdy vzniklé mezidruhovým křížením lidským přičiněním

Některá křížení byla pochopitelně opakovaná na jiném místě a výsledek se mohl do určité míry lišit.

Odrůda, šlechtitel, stát, rok, výška, barva a velikost květu, počet korunních plátků, vůně, ploidie	Synonyma, rodiče
'Albert Edward', Hillier, USA, 1961, 2,5 m, BsŽ, 5 cm, 5 plátků	<i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i> x <i>R. hugonis</i>
'Double Yellow', Williams, Anglie před 1820, 1,3 m, Ž, květ 5 cm, 17 až 25 plátků, voní, 3n	<i>R. spinosissima</i> x <i>R. foetida</i>
'Fenja', Petersen, Dánsko, 1965, R+B, 5 plátků	<i>R. davidii</i> x <i>R. spinosissima</i>
'Harisonii', Harison, USA, 1824, 2 m, Ž, 6 cm, 20 až 25 plátků, 3n	syn. <i>R. x harisonii</i> , <i>R. spinosissima</i> x <i>foetida</i>
'Headleyensis', původ neznámý, 2,2 m, BsŽ, 5 cm, 5 plátků	syn. <i>R. x headleyensis</i> , <i>R. hugonis</i> x <i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i>
'Mary Queen of Scots', neznámý původ, 1800, 1,5 m, sR+tR, 4 cm, 5 až 10 plátků, voní	<i>R. spinosissima</i> x <i>R. pendulina</i>
'Mrs. Colville', neznámý šlechtitel před 1927, 1,1 m, F+B, 5 až 8 plátků, voní	<i>R. spinosissima</i> x <i>R. pendulina</i>
'Vorbergii', Zabel, Německo, před 1895, 1,3 m, sŽ, 5 plátků	<i>R. foetida</i> x <i>R. spinosissima</i>

Zkratky barev:

B – bílá, Č – červená, F – fialová, O – oranžová, R – růžová, Ž – žlutá, s – světlá, t – tmavá,

BR – příklad barevných přechodů, R+B – příklad dvoubarevnosti

'Headleyensis'

'Mary Queen of Scots'

Zkratky skupin:

ČH – čajohybrid, S – sadová růže

Kordesovy hybridy s růží bedrníkolistou, jarní růže

Tyto růže snadno podle názvu poznáte, protože jejich odrůdové jméno začíná Frühlings..., což v překladu z němčiny znamená jaro. Je to tedy upozornění na brzký květ. Ve středních Čechách nastává doba kvetení koncem května, kdy je na keř nezapomenutelný pohled. Všechny jarní růže jsou vzrůstné, vzpřímeně rostoucí sadovky, více či méně vonící. Z hlediska chromozomálního počtu jde stejně jako u růže bedrníkolisté o tetraploidy (4n).

Odrůda, rok, výška, barva a velikost květu, počet korunních plátků, vůně	matka, popis	otec, popis
'Frühlingsanfang', 1950, 3 m, BsŽsR, 11 cm, 5 plátků	'Joanna Hill', Hill, USA, 1928, ČH, 1,2 m, sO, 12 cm, 30 až 40 plátků, voní	<i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i>
'Frühlingsduft', 1949, 3 m, BsR, 9 cm, 25 až 40 plátků, silně voní	'Joanna Hill', Hill, USA, 1928, ČH, 1,2 m, sO, 12 cm, 30 až 40 plátků, voní	<i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i>
'Frühlingsgold', 1937, 2,8 m, BsŽ, 10 cm, 7 až 10 plátků, voní	'Joanna Hill', Hill, USA, 1928, ČH, 1,2 m, sO, 12 cm, 30 až 40 plátků, voní	<i>R. spinosissima</i> var. <i>hispida</i>
'Frühlingsmorgen', 1941, 1,8 m, RB, 11 cm, 5 plátků, voní	'E. G. Hill', Hill, USA, 1929, ČH, ČF, 17 až 25 plátků x 'Cathrine Kordes', Kordes, 1929, ČH, Č, 17 až 25 plátků	<i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i>
'Frühlingsschnee', 1954, 2,5 m, B, 8 cm, 15 až 22 plátků, voní	'Golden Glow', Chaplin, Velká Británie, 1918, ČH, O, 17 až 25 plátků	<i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i>
'Frühlingstag', 1949, 2,5 m, tR+B, 8 cm, 9 až 16 plátků, voní	'McGredy's Wonder', McGredy, Velká Británie, 1934, ČH, RO, 9 až 16 plátků x 'Cathrine Kordes', Kordes, 1929, ČH, Č, 17 až 25 plátků	'Frühlingsgold'
'Frühlingszauber', 1942, 2,2 m, tR+sR, 11 cm, 7 až 9 plátků, voní	'E. G. Hill', Hill, USA, 1929, ČH, ČF, 17 až 25 plátků x 'Cathrine Kordes', Kordes, 1929, ČH, Č, 17 až 25 plátků	<i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i>

'Frühlingsduft'

'Frühlingsgold'

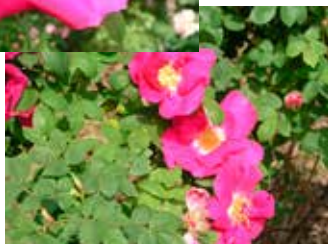
'Frühlingsmorgen'

'Frühlings Schnee'

'Frühlingstag'

'Frühlingszauber'

Pimpinella hybridy

Mnohé tyto růže vznikly již dávno, neví se, zda jde o variety druhu nalezené v přírodě nebo zda vznikly díky neznámému šlechtiteli. Hybridy jsou někdy od původního vzhledu růže bedrníko-listé již hodně vzdáleny. Působivé jsou hlavně při celkovém pohledu na keř, kvetou jen jednou, pokud není opakování v tabulce vysloveně uvedeno.

Odrůda, šlechtitel, stát, rok, výška, barva a velikost květu, počet korunních plátků, vůně	synonyma, rodiče, šlechtitel, stát, rok, skupina, barva květu
'Aicha', Peterson, Dánsko, 1966, 2 m, BsŽ, 9 cm, 5 až 10 plátků, voní, šípek temně červený, zploštělé kulatý	'Souvenir de Jacques Verschuren', Verschuren Nizozemsko, 1949, ČH, OR x 'Guldtop', S, tŽ
'Andrewsii', neznámý původ před 1806, R, 9 až 16 plátků	
'Beth', Mertens, Belgie, 1973, 1,8 m, tR+BsR, 5 plátků	semenáč od 'Frühlingszauber', Kordes, Německo, 1942, S, tR+sR
'Burnet Rose', původ neznámý, 1,7 m, B, 6 cm, 5 plátků, voní, 4n, šípek fialově černý	syn. 'Duinroos', 'Rosier Pimprenelle'
'Claus Groth', Tantau, Německo, 1951, 1,5 m, BsR, 10 až 12 plátků, voní	'Mary Queen of Scots', neznámý původ, 1800, S, sR+tR x <i>R. spinosissima</i>
'Compactila', Hanekamp, Nizozemsko, 1988, 0,5 m, B, 5 plátků	syn. 'Hancomp'
'Double Blush Scotch', neznámý šlechtitel před 1780, 1,2 m, BsR, 26 až 40 plátků	syn. 'Double Blush Burnet'
'Double Pink', neznámý původ před 1819, 0,9 m, sRB, 9 až 16 plátků, voní	syn. 'Burnet Double Pink'
'Double Rose Blush', neznámý šlechtitel před 1820, 0,5 m, R, 6 cm, 20 až 30 plátků, voní	syn. 'Carnea Plena'
'Double White Burnet', neznámý původ před 1752, 1,5 m, B, 5 cm, 9 až 16 plátků, voní	syn. 'Elegans'
'Double Yellow Scots Rose', Williams, Velká Británie, 1820, 1,2 m, Ž, 5 cm, 17 až 25 plátků, 3n	syn. 'Namdalsrosen', 'Jaune de William', 'Kaisaniemi', 'Prince Charlie's Rose', <i>R. spinosissima</i> x <i>Rosa foetida</i> , Ž
'Dunwich Rose', neznámý šlechtitel, 1950, 0,8 m, Bp+sŽ, 5 cm, 5 plátků	
'Dwarf Burnet Rose', neznámý původ, 0,4 m, B, 4 až 8 plátků, voní	syn. 'Petit Rosier Pimprenelle', <i>R. spinosissima pumila</i>
'Early Red', Lens, Belgie, 1993, 1,1 m, tRČ+BsR, 5 plátků	
'Eugenius', neznámý šlechtitel před 1848, B+R, 20 plátků	
'Falkland', neznámý šlechtitel před 1820, 1 m, BsR, 17 až 28 plátků	

'Glory of Edzell', neznámý šlechtitel z Velké Británie, 1900, 2,2 m, FR+B, 5 cm, 5 plátků, voní	
'Glory of Gold', Kordes, Německo, 1937, 2 m, sŽ, 5 plátků	
'Glory of Morgen', Kordes, Německo, 1942, 2 m, R+BsŽ, 5 plátků	
'Guldtop', šlechtitel neznámý, tŽ	semenáč <i>R. spinosissima</i>
'Haidee', Skinner, Kanada, 1953, 1,9 m, sR, 8 cm, 18 až 25 plátků, šípek červený	Rosa laxa, S, sR x Skinner's Burnette, Skinner, Kanada, S, B
'Irish Marbled', neznámý původ před 1759, 0,6 m, sR+tR, 10 až 15 plátků	syn. 'Burnet Irish Marbled'
'Johanna', Rautio, Finsko, 2000, BsŽ, 8 cm, 5 až 8 plátků	
'Juhannusruusu', neznámý původ, 1,5 m, B, 5 cm, 15 až 25 plátků voní, šípek černý	syn. <i>R. spinosissima</i> f. <i>plena</i>
'Kakwa', Wallace, Kanada, před 1973, 1,5 m, B, 5 cm, 20 až 25 plátků, voní	<i>R. spinosissima</i> x neznámá růže
'Karl Förster', Kordes, Německo, 1953, 2 m, B, 8 cm, 30 až 40 plátků	<i>R. spinosissima</i> var. <i>altaica</i> x 'Frau Karl Druschki', remontantka, B
'Lady Hamilton', neznámý anglický šlechtitel před 1817, 1 m, R+B, 5 cm, 10 plátků	syn. 'Duchess of Hamilton'
'Lutea', neznámý původ, 0,8 m, sŽ, 5 až 9 plátků	syn. <i>R. spinosissima</i> var. <i>lutea</i>
'Maigold', Kordes, Německo, 1953, 2,5 m, ŽO, 10 cm, 12 až 25 plátků, voní	'Poulsen's Pink', Poulsen Dánsko, 1939, FL, sR x 'Frühlingstag', Kordes 1949, S, tR+B
'Maiwunder', Kordes, Německo, 1966, 1,2 m, Ž, 17 až 25 plátků, voní	'Maigold' x hybrid <i>R. rubiginosa</i>
'Marbled Pink', neznámý anglický šlechtitel, 1759, 1,1 m, BsR, 25 plátků	syn. 'Burnet Marbled Pink'
'Mon Amie Claire', Louette, Belgie, 2005, 1 m, BsR, 9 až 16 plátků, voní	'Stanwel Perpetual', Lee, Velká Británie, 1838, S, BsR x zakrslá forma druhu <i>R. spinosissima</i> z poloostrova Quiberon v Bretani
'Morgenrot', Kordes, Německo, před 1983, 0,8 m, Č+BsR, 5 plátků	syn. 'KORheim', složití kříženci x 'Frühligsmorgen', Kordes, Německo, 1941, S, RB
'Nana Rubra', neznámý šlechtitel před 1822, Č, 4 až 8 plátků	
'Old Yellow Scotch', neznámý původ, 1795, 1,5 m, sŽ, 6 cm, 20 plátků, voní	<i>R. spinosissima</i> x <i>R. foetida</i> , Ž
'Ormiston Roy', Doorenbos, Nizozemsko, 1953, 1,5 m, sŽ, 8 cm, 5 plátků, voní, šípek černý	<i>R. spinosissima</i> x <i>R. xanthina</i> , sŽ
'Painted Scotch Rose', Loddiger, Velká Británie, kolem 1817, F+B, 4 až 8 plátků	syn. <i>R. spinosissima picta</i>

'Paula Vapelle', Louette, Belgie, 2002, 1,5 m, B, 8 cm, 17 až 25 plátků, voní, má ojediněle červené šípky, občas opakuje kvetení	'Stanwel Perpetual', Lee Velká Británie, 1838, S, BsR x zakrslá forma <i>R. spinosissima</i> z poloostrova Quiberon v Bretani
'Poppius', Stenberg, Švédsko, před 1872, 1,8 m, sR, 15 až 20 plátků	<i>R. pendulina</i> x semenáč <i>R. spinosissima</i>
'Robbie Burns', Austin, Velká Británie, 1986, 1,5 m, BsR, 5 plátků, voní	syn. 'AUSburn', 'Wife of Bath', Austin, Velká Británie, 1969, S, R+sR x <i>R. spinosissima</i>
'Semi Double Blush', původ neznámý, B, 9 až 16 plátků	Možná syn. <i>R. spinosissima</i> var. <i>parviflora</i> nebo <i>R. s. latifolia</i>
'Single Cherry', neznámý šlechtitel před 1962, 1,4 m, tRČ, 5 plátků, voní	syn. 'Red Nelly'
'Single Red Scotch', neznámý anglický šlechtitel před 1816, 1,2 m, ČF, 6 cm, 5 plátků, voní	syn. 'Pimprenelle Rouge Simple', 'Red dwarf Scotch Rose', <i>R. spinosissima rubra</i>
'Skinner's Burnette', Skinner, Kanada, B, 17 až 25 plátků, šípek červený	
'Small Double White', Brown, Skotsko, před 1803, 1,4 m, B, 20 plátků	syn. <i>R. spinosissima</i> f. <i>nana</i>
'Subspinosa', původ neznámý, 1,7 m, BsR, 9 až 16 plátků, 6 cm, voní, šípek červený	<i>R. spinosissima</i> var. <i>subspinosa</i>
'Stanwell Perpetual', Lee, Velká Británie, 1838, 2 m, BsR, 8 cm, 25 až 45 plátků, voní, remontuje, 4n	syn. 'Lee's Perpetual', 'Quatre Saisons', neznámý původ před 1633, S, R, remontuje x neznámá růže
'Suzanne', Skinner, Kanada, 1950, 1,9 m, R, 26 až 40 plátků, šípek černý, 4n	<i>R. laxa</i> , S, sR x <i>R. spinosissima</i>
'William III', neznámý původ před 1850, 1,2 m, FČ, 4 cm, 9 až 20 plátků, voní, šípek kulatý černý	
'William IV', neznámý původ v Anglii před 1837, 1,5 m, R, 18 až 25 plátků	syn. <i>R. spinosissima</i> var. <i>diminuta</i>

'Burnet Rose'

'Compactila'

'Double White Burnet'

Růže bedrníkolistá je při pěstování velmi nenáročná, vyžaduje ovšem slunce. Musíme počítat s mírným rozrůstáním. Hodí se do přírodních zahrad a parků, do rozsáhlejších skalek, na svahy. Dobře vypadá zejména při osazení větších ploch. Poskytuje vydatnou pastvu pro včely. Údržba se může omezit na občasné prostřívání přehoustlého keře těsně u země. Před zimou se nedělají žádná opatření, množíme oddělováním kořenných výmladků, případně řízkováním v červnu a červenci.

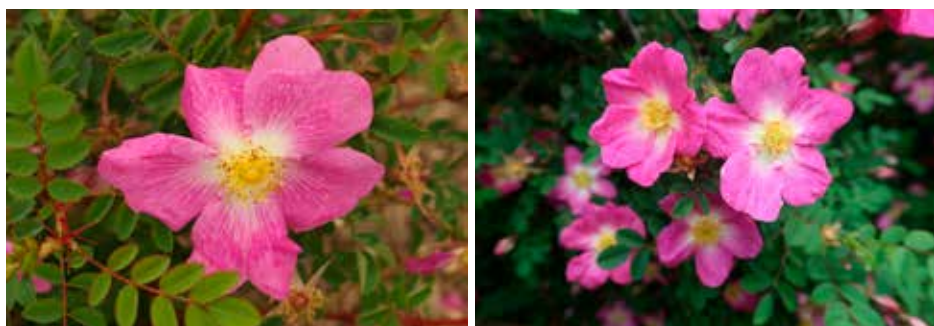
'Dunwich Rose'

Z hybridů lze zejména doporučit Kordesovy Frühlings růže pro bohatství květů; pro spolehlivé opakování pak 'Stanwell Perpetual', pro krásnou barvu a vůni 'Maigold'. Druh sám i jeho kříženci by si celkově zasloužil vzhledem k časnému květu, pozoruhodným šípům a k celkové nenáročnosti u nás většího uplatnění.

'Falkland'

Největší ucelená výsadba pimpinella hybridů je v Průhonicích na Chotobuzu, Kordesových jar-ních růží na Dendrologické zahradě rovněž v Průhonicích. Tyto růže jsou také v Borové hoře a v Olomouci. Fotky byly mimo uvedených míst pořízeny hlavně v botanických zahradách v Paříži, Londýně, Hamburku a Berlíně. Za cenné připomínky k biologii druhu děkuji Ing. Vladimíru Ježovičovi. Růže bedrníkolisté určitě stojí za vidění, pokud si ovšem do rozáříí vyrazíte až v červnu, v květu je nezastihnete.

'Glory of Edzell'

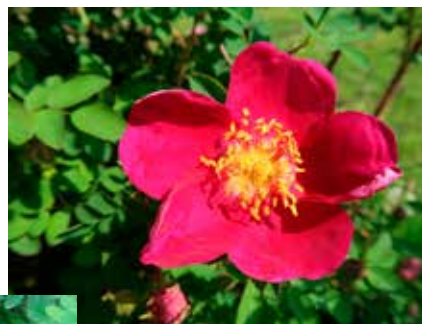
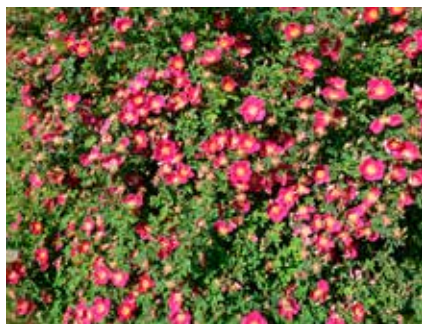

'Juhannusruus'

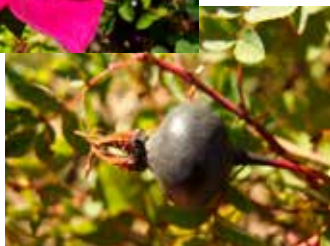

'Old Yellow Scotch'

'Robbie Burns'

'Single Cherry'

'Single Red Scotch'

'Small Double White'

Použitá literatura:

- Bártels A. (2011): Dřeviny od A do Z, Knižní klub, Praha, 287 s.
- Bártová E., Větvička V. (1997): Plané růže a jejich kříženci ze sadovnického hlediska. Zpravodaj botanických zahrad, 46: 24–28
- Bollinger M. (2005): Keře. Euromedia Grup, Překlad německého originálu Hieke, K., (růže 60-77), Knižní klub, Praha, 288 s.
- Brickell Ch. (2003): A–Z encyklopedie zahradních rostlin. Knižní klub, Praha, 1128 s. (růže 910–937)
- Brumme H., Dietze, P. (2003): Taschenatlas Rosen, Ulmer, 189 s.
- Dostál J. (1989): Nová květena ČSSR I. Academia, Praha, 758 s. (růže 425–434)
- Dvořáková I. (2014): Zhodnocení zahradnický zajímavých botanických růží a jejich hybridů v botanické zahradě Chotobuz, Průhonice. Diplomová práce, 30 s.
- Glváč F. (1998): Královna květín od minulosti k dnešku. Středné odborné učiliště polygrafické, Bratislava, 151 s.
- Hajman M. (2022): Růže za polárním kruhem, Zpravodaj Rosa klubu ČR, 120, 33–41, Altair, Praha
- Hieke K. (1978): Praktická dendrologie, sv. 2. Praha: SZN, Praha, 589 s.
- Holub A. (2009): Růže bedníkolistá, Zpravodaj Rosa klubu ČR, 97: 18–19, Altair, Praha
- Kaplan Z. (2019): Klíč ke květeně České republiky, Rod Rosa Větvička V., Kirschner, J., Academia, Praha, 1172 s.
- Kurtto A., Lampinen R., Junikka L. (2004): Atlas Florae Europaeae, Vascular Plant, Helsinky, díl 13., 320 s.
- Roberts V., Debenek, R., Gudín, S. (2003): Encyclopedia of rose science, volume 1, Oxford, 414 s.
- SUS J., ŽLEBČÍK J., ROD J. (2013): Svět růží, Agripint, Olomouc, 448 s.
- Thomas H. (2011): Rosenverzeichnis, Europa – Rosarium, Sangerhausen, 9. Auflage, 463 s.
- Večeřa L. (1967): Růže, SZN, Praha, 182 s.
- Větvička V., editor Bertová L. (1992): Flora Slovenska IV/3. Veda, Bratislava, 564 s. (růže 42–90)

Větvička V., editor Slavík B. (1995): Květena České republiky IV. Academia, Praha, 529 s. (růže 206–233)

Větvička V. (2001): Růže. Aventinum, Praha, 223 s.

Větvička V. (2017): Stromy a keře, mé životní lásky. Aventinum, Praha, 484 s.

Větvička V. (2022): Růže a nerůže, Aventinum, Praha, 336 s.

Větvička V., editor Kubát K. (2002): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha, 927 s. (růže 376–381)

Žlebčík J. (2019): Křížení botanických růží, Zpravodaj Rosa klubu ČR, 114: 34-48, Altair, Praha.

Žlebčík, J. (2018): Chromozomy u růží, Zpravodaj Rosa klubu ČR, 112: 52-61, Altair, Praha.

<https://historicroses.org/scots-roses-by-peter-d-a-boyd/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Růže>

<http://ruze.wi.cz/>

<https://www.helpmefind.com/rose/plants.php>

<https://www.rosenhof-schultheis.de/>

'Stanwell Perpetual'

'William III'

'William IV'